

מותר להתחפש לרקדנית?

הרב יוני לביא - ארגון 'קהלים' ומנהל מוקד 'חברים מקשיבים'

לשאלות בני נוער בכל הנושאים "חברים מקשיבים" בכל ערב, טל' 1599-5000-54 וברשת: makshivim.org.il

בגמרא (מגילה ז ע"ב) זה כתוב בסגנון קצת אחר: "חייב איניש לבסומי בפוריא", וכך גם נפסק בשו"ע (או"ח סי' תרצה) שצריך 'להתבסס' בפורים. אומנם יש מחלוקות בין הפוסקים כיצד מקיימים את המצווה הזאת, והרמ"א כותב שצריך לשתות קצת יותר ממה שהוא רגיל כל השנה וירדם ויישן, וממילא כבר אינו יודע להבחין בין ארוך המון לבחור מרדכי. מה שברור הוא שעם יין צריך להיזהר מאוד, בטוח מי שלא רגיל בשתיה כל השנה ולא יודע באמת כמה ואיך הסם האלכוהולי משפיע עליו. מי שרוצה לנצל את ההזדמנות של פורים בשביל 'לדפוק את הראש' או סתם כי בא לו "להרגיש איך זה", ומצדיק את עצמו בכך ש"יש מצווה" - פשוט עובד על עצמו בעיניים. פורים הוא חג קדוש! מי שהופך אותו למסיבת שתייה ושטויות שמזכירה בעיקר את המשתה הפרוע של אחשוורוש פשוט מחלל ומפספס את החג הגדול הזה. בקיצור, לשתות מעט ולשמוח - ק. להשתכר ולאבד את עצמנו - ממש לא.

אחותי, אפרת, לומדת בכיתה י' ושואלת: מה לגבי בנות? 🙄 בקטע הזה?

גם בנות חייבות במצוות הפורים, ואחת מהן היא "משתה ושמחה". לכן כשנמצאים בסעודת הפורים המשפחתית ביום החג אפשר לשתות מעט ולשמוח, אך צריך להיזהר מאוד משכרות, בוודאי כשמדובר בבנות, שחשוב עוד יותר לשמור על כבודן. כשהאלוהול משתלט על האדם לעיתים הוא מגיע להתנהגויות ולהיחשפות מבזה ולא צנועה, ומספיק לקרוא מה קורה בכל מיני פאבים או מסיבות בכל סוף שבוע כדי להבין שלא מדובר בחששות דמיוניים.

אחלה. דבר אחרון, הרב, לגבי תחפושות: איפה עובר הגבול? שמעתי שבפורים מותר להתחפש למין השני ואין בזה איסור של "לא ילבש". זה נכון? אני זוכר שכשהייתי בכיתה ו' למדתי בבית ספר שהיו בו בנים ובנות, ועלה אז רעיון שבפורים הבנות יתחפשו לכדורגלים והבנים למעודדות. כשהמנהלת שמעה על זה היא איימה להטיס את השכבה מבית הספר בבעיטת מספרים...

נראה לי שבמקרה הזה אפשר להבין אותה... תראה, הפוסקים נחלקו לגבי מה שאמרת. יש מי שכתב שכשהמטרה אינה בשביל פריצות אלא כדי להרבות שמחה אין בזה איסור, אך רוב הפוסקים חלקו עליו וכתבו שבכל מקרה הדבר אסור.

בתכלס, מה נכון לעשות? 🤔

אם אתה שואל אותי - ממש לא. אני חושב שבעידן כמו שלנו, כשיש כל כך הרבה פריצת גבולות ופגיעה בצניעות, צריך לקחת צעד אחורה ולחפש את הדרכים למשוך את עצמנו למעלה במקום ללכת כל הזמן על הגבול. גם מי שחושב שהכוונות שלו טהורות לגמרי ורוצה להתחפש לרקדנית בטן ממש לשם שמיים, אין לו מושג איך זה מקרין על האווירה הכללית ואיך זה משפיע על אחרים. אני סומך עליך שתהיה מספיק חכם ויצירתי למצוא תחפושת שתהיה מקורית, מגניבה ויפה גם בלי לברוח למקום הקל אך הבעייתי של תחפושת למין השני.

תודה רבה, הרב. אני כבר אחשוב על משהו יצירתי... 😊

שיהיה פורים שמח ומרומם, ואתה מוזמן לשלוח לי תמונה.

שלום הרב. אני שמיניסט ובעוד כמה ימים מגיע הרגע הגדול - ההכרזה! 🙏 כל הישיבה מחכה לאירוע הזה, ויש אצלנו מסורת לעשות בין השאר חיקויים של צוות המורים 😊. אתה יודע, בראש טוב כזה, לא בקטע של לפגוע או להשפיל... מה דעתך?

שאלה מצוינת, וטוב שאתם חושבים עליה מראש, כי יש פה על מה להתלבט. להתייחס למישהו בצורה מבדחת זה דבר שיכול לבוא ממקום חברי קליל וטוב, אך בקלות גם יכול להיות מעורב בו רצון שלילי (ואפילו סמוי) לסגירת חשבונות אישיים מתוך הנמכה ופגיעה בכבודו של השני. נוסף על זה, לא כל מה שמצד חיק אדם אחד יצחיק גם מישהו אחר, ובפרט שהצחוק הוא על חשבוננו... מובן שהמדד אינו מה שרואים כלפי חוץ אלא מה שמתרחש עמוק בפנים. לפעמים אנשים צוחקים על אחד החברה, והוא כביכול משתתף איתם, 'זורם' עם זה וצוחק, אבל הלב שלו שותת דם בגלל הסכין שננעצה בו. רק כדי שלא להשפיל את עצמו עוד יותר בתור ה'מסכן' וה'נעלב' הוא מציג כאילו אין לו בעיה עם זה.

אתה לא צריך לספר לי, הרב. אני חוותי את זה באופן אישי בתור ילד כשהייתי שמן והיו כמה ילדים שידו עלי באופן קבוע בגלל זה 😞. כשהייתי בא היה אומרים 'השמן הגיע' או קוראים לי 'פרה'. מה אני אגיד לך, עברו זמנים מאז ואני גם נראה היום אחרת לגמרי, אבל יש לי כמה צלקות בלב שלא הגלידו עד היום...

צר לי לשמוע, אבל איך אומרים 'ברוך הבא למועדון'. אצלי זה קרה בגלל שהייתי נמוך ומגומם, וילדים היו צוחקים עליי או מחקים אותי. רובם לא עשו את זה מכוונות זדון ולא היו מודעים לחומרה של המעשים שלהם, אבל אין ספק שהמילים שלנו הן כלי נשק שיכול לגמור בן אדם באכזריות איומה. בכל אופן, בוא נחזור לפורים שלנו. כל מה שאמרנו על לצחוק או לחקות מישהו נכון גם כשמדובר בחברה צעירים, אבל לא כל שכן כשמדובר באנשים מבוגרים, לא כל שכן כשמדובר במורים שלכם, ולא כל שכן כשמדובר ברבנים ובתלמידי חכמים שאתם בוודאי חייבים בכבודם.

אז אני מבין ממך שגמרנו עם בדיחות על צוות הישיבה?

לא אמרתי. יש דרכים לעשות דברים ברוח טובה עם צחוק ושובבות, אבל אני מציע ללכת על הכלל מהצבא: "אם יש ספק - אין ספק". כלומר, אנוח חייבים להיות בטוחים במאה אחוזים שאין חשש שמישהו יפגע או יתבזה. אם יש ספק כלשהו - אין ספק, ופשוט מפעילים את המוחות היצירתיים שלכם כדי להנפיק משהו אחר.

* מישהו העלה רעיון 🤔 שנתת מראש את אחד הר"מים שלנו בשמינית בטקסט של ההופעות כדי שיחווה דעה אם יכולה להיות כאן בעיה של פגיעה במישהו.

רעיון מצוין. תראה, פורים הוא הזדמנות פז לגעת בנקודות רגישות, להעביר ביקורת על תופעות שצריכות תיקון בישיבה, בחברה ובעצמנו. הומור וצחוק הם דרכים נהדרות לעקוף את המחסומים הרגילים ולעורר אנשים. מה שכן, צריך לרתום את כל היצירתיות והתחכם כדי לעשות את זה כמו שצריך.

סבבה. דרך אגב, הרב, אתה עדיין מגומם? 🙄

כבר לא, אבל נמוך אני עדיין (כנראה משהו בַּגְנִים... 😊) יש עוד משהו שרצית לשאול?

כן. מה דעתך על להשתכר בפורים? 🍷
יש הרי מצווה להשתכר בחג "עד דלא ידע", לא?

לקבלת סרטון קצרצר בכל יום שישי עם הארה מתוקה לקראת שבת עם הרב יוני לביא שלחו הודעת וואצפ לטל': 054-6702313

* כל טורי הוואצפ הקודמים וכן שיעורי וידאו וסרטונים באתר: מילה טובה

* האיזו בכל יום רביעי משבע עד תשע בערב לתוכנית הרדיו של הרב יוני לביא 'לגעת בחיים' בערוץ 'כאן מורשת' בתדרים 90.5, 100.7, 92.5 FM